

Przedszkolak ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako przyszły uczeń w nauczaniu integracyjnym lub włączającym

Myśl o wyborze szkoły powinna rodzicom towarzyszyć już od momentu rozpoczęcia edukacji przedszkolnej. Dlaczego tak wcześnie? Odpowiedź jest prosta – bo mamy czas aby zlikwidować lub zminimalizować czynniki, które utrudniają taką edukację. Jeśli jesteśmy świadomi ich występowania, to możemy pracę terapeutyczną ukierunkowaną na ten cel zacząć wcześnie, a czym wcześniej tym lepiej.

Posiadanie takiej świadomości pozwoli też rodzicom popatrzeć na dziecko przez pryzmat jego potrzeb i ograniczeń.

Nie zawsze nauczanie w klasie integracyjnej lub uczestniczenie w nauczaniu włączającym jest dobrym rozwiązaniem dla naszego dziecka. Dziecko do takiej formy nauczania musi być już przygotowane. Bycie samodzielnym dotyczy nie tylko przerw ale również zajęć lekcyjnych. Nauczyciel nie może być ciągle przy danym dziecku gdy wydaje polecenie do grupy. Wiadomo natomiast, że brak samodzielności na lekcjach hamuje proces uczenia. Nawet w klasie integracyjnej nauczyciel wspomagający musi zajmować się kilkoma uczniami co eliminuje bycie przy jednym dziecku cały czas.

Bardzo często w wieku przedszkolnym skupiamy się na edukacji, wyrównywaniu deficytów percepcyjnych, a umykają nam tak ważne rzeczy jak samoobsługa, nawiązywanie relacji z rówieśnikami, panowanie nad emocjami, samodzielne spędzanie czasu, zgłaszanie swoich potrzeb. To są umiejętności, nad którymi rodzice mogą, a nawet powinni pracować w środowisku domowym pod kierunkiem terapeuty.

Jakie są zatem czynniki utrudniające integrację dziecka w pałcównce ogólnodostępnej?

Do najczęściej występujących możemy zaliczyć:

- zachowania trudne takie jak agresja i autoagresja oraz brak kontroli poleceniowej;
- brak podporządkowania się regułom szkolnym i uczenia się grupowego;
- brak samodzielności w obsłudze i w wykonywaniu zadań oraz umiejętności czekania;
- bardzo częsta potrzeba wzmocnień np. biologicznych czy konkretnych;
- deficyty w zakresie przyporządkowania się regułom szkolnym i uczenia się grupowego;
- brak elastyczności, umiejętności akceptacji zmian;
- brak umiejętności zajęcia się samym sobą w sposób akceptowany społecznie;
- ograniczona komunikacja przejawiająca się brakiem umiejętności zgłaszania swoich potrzeb i występujących problemów, naśladowania innych oraz odpowiadania na inicjowane przez rówieśników relacje;
- brak umiejętności dbania o swoje potrzeby fizjologiczne bez potrzeby przypominania.

Wymienione przeze mnie czynniki mogą w znaczący sposób utrudnić integrację ucznia w pałcównce ogólnodostępnej i skupienie się na edukacji. W wielu przypadkach wczesna praca nad niwelowaniem ich może dać szansę dziecku na odnoszenie z integracji korzyści edukacyjnych i społecznych.

Bibliografia: Ignaczewska B. Ograniczenie w uczestniczeniu w integracji dziecka. Terapia specjalna dzieci i dorosłych, 2020/2021

Budzińska A., Skuteczna terapia dziecka z autyzmem. Praktyczny poradnik dla terapeutów i rodziców. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2020